

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА НАСІННЯ ЯЧМЕНЮ ОЗИМОГО В МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

М.М. КОРХОВА, *кандидат сільськогосподарських наук, доцент*

О. ЩУК, *магістрант*

Миколаївський національний аграрний університет, Україна

E-mail: korhovamm@mnau.edu.ua

В останні роки посівні площі ячменя озимого – цінної кормової культури в Україні становлять 1,2–1,5 млн га. Основні площі його припадають на південні регіони: Одеську, Миколаївську та Херсонську області. Але, середня урожайність цієї високопродуктивної культури в Україні залишається ще на низькому рівні. Однією із головних причин цьому є несвоєчасна сортозаміна та сортооновлення. Прискорене впровадження нових сортів у виробництво залежить від успішної роботи усіх ланок насінництва, і навпаки, повільне здійснення сортозаміни – показник поганої організації насінництва. Тому, важливим завданням насінництва ячменю озимого є виробництво потрібної кількості високоякісного насіння, забезпечення швидших сортозаміни і сортооновлення.

Нашою метою було проаналізувати Державний Реєстр сортів рослин, придатних до поширення в Україні на 2017 рік та Державний реєстр суб'єктів насінництва та розсадництва по Миколаївській області на 2016 та 2017 рр.

До Державного Реєстру сортів рослин України на 2017 рік внесено 60 сортів ячменю озимого, з них 25 – вітчизняної селекції та 35 – іноземної. В Україні селекцією ячменю займаються 2 провідні наукові установи – Селекційно-генетичний інститут – національний центр насіннезнавства та сортовивчення НААН та Миронівський інститут пшениці імені В. М. Ремесла НААН. Сорти цих потужних селекційних центрів вирізняються адаптивністю до посушливих умов півдня, підвищеною зимостійкістю та високою продуктивністю, а тому і є більш пристосованими до умов Південного Степу, зокрема Миколаївської області.

Проаналізувавши Державний реєстр суб'єктів насінництва та розсадництва встановлено, що на 2017 рік по Миколаївській області було заплановано виробництво добазового, базового та сертифікованого насіння 16 сортів ячменю озимого в кількості 10068 т, з них 2815 т – сорт Дев'ятий вал; 2132 т – сорт Достойний; 1671 т – Снігова королева; 1025 т – сорт Зимовий; 778 т – сорт Буревій; 402 т – сорт Айвенго; 350 т – сорт Академічний; 315 т – сорт Луран; 300 т – сорт Тітус та 280 т – сорт Майбрід.

Отже, лідируючі позиції займають сорти ячменю озимого селекції СГІ – НЦНС НААН – Дев'ятий вал, Достойний та Снігова королева, що становить 65,7 % від загальної кількості планового виробництва насіння. Встановлено, що по сортам Дев'ятий вал та Снігова королева, які зареєстровано з 2014 року, планове виробництво насіння у Миколаївській області за 2017 рік збільшилося на 1694 т та 1318 т відповідно у порівнянні з 2016 роком. Це свідчить про прискорене впровадження нових сортів у виробництво. Сорти ячменю озимого: Айвенго, Академічний, Зимовий, Буревій, Луран, Тітус, Палладін миронівський впевнено нарощують обсяги виробництва насіння.

Натомість запланований обсяг виробництва насіння сорту Достойний, внесеного до Державного Реєстру сортів рослин з 2006 року, поступово зменшився – на 1273 т у порівнянні з 2016 роком. Аналогічна ситуація сталася з сортами Майбрід, Россава, Абориген.

Таким чином, своєчасна сортозаміна та насінництво ячменю озимого є необхідною умовою подальшого розширення посівних площ та збільшення врожайності цієї важливої зернової культури у вирішенні питання виробництва продовольчого і фуражного зерна.